Webinar zelfregulerend leren in het mbo

KENNISROTONDE
van het NRO

samen onderwijs versterken
NRO

KENNISROTONDE
van het NRO
Cognitie
Metacognitie
Motivatie

No thanks!
We are too busy.

Poll: Waar ligt volgens jou de grootste uitdaging?

Metacognitie: 66%

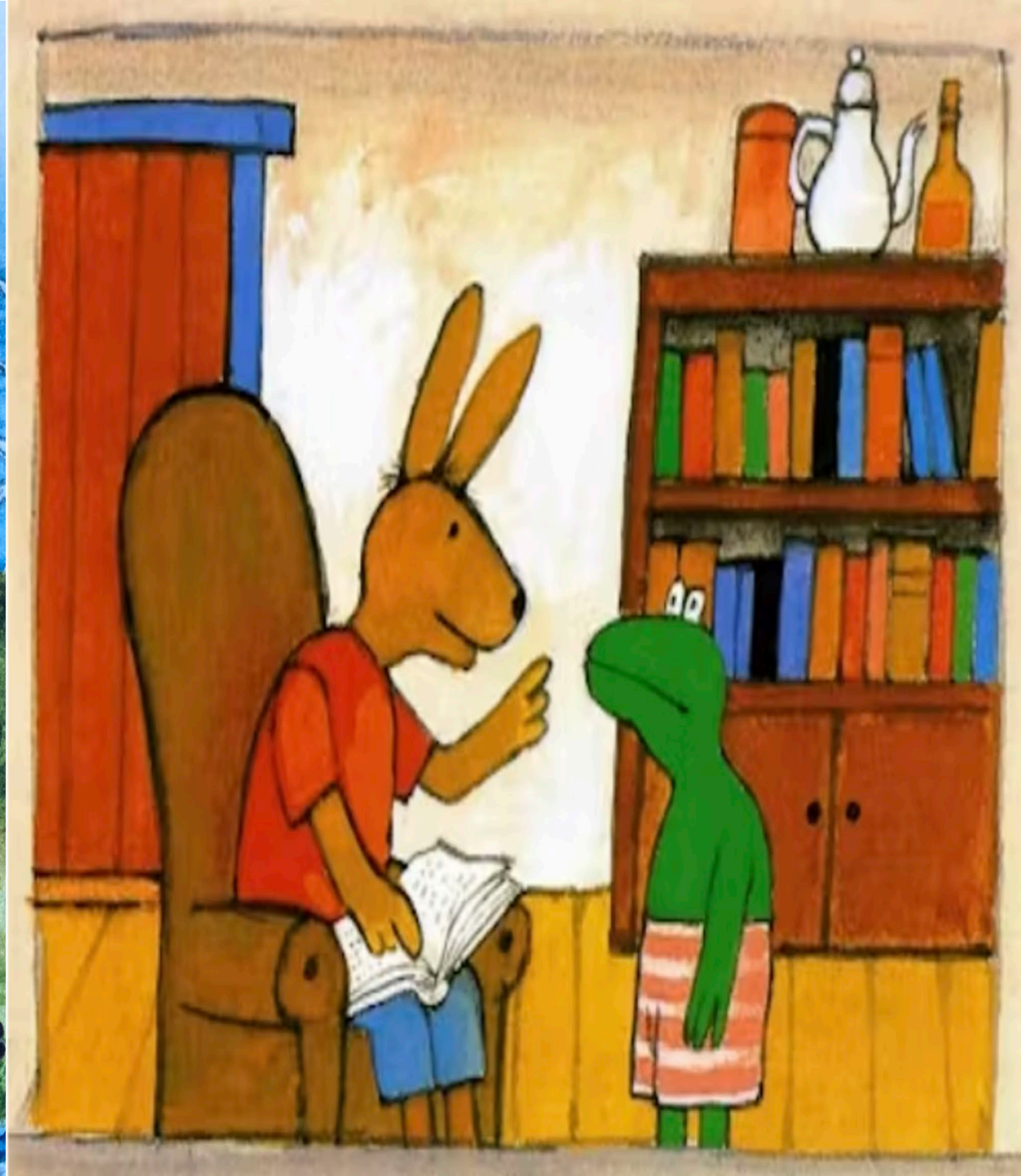
Cognitie: 11%

Motivatie: 23%

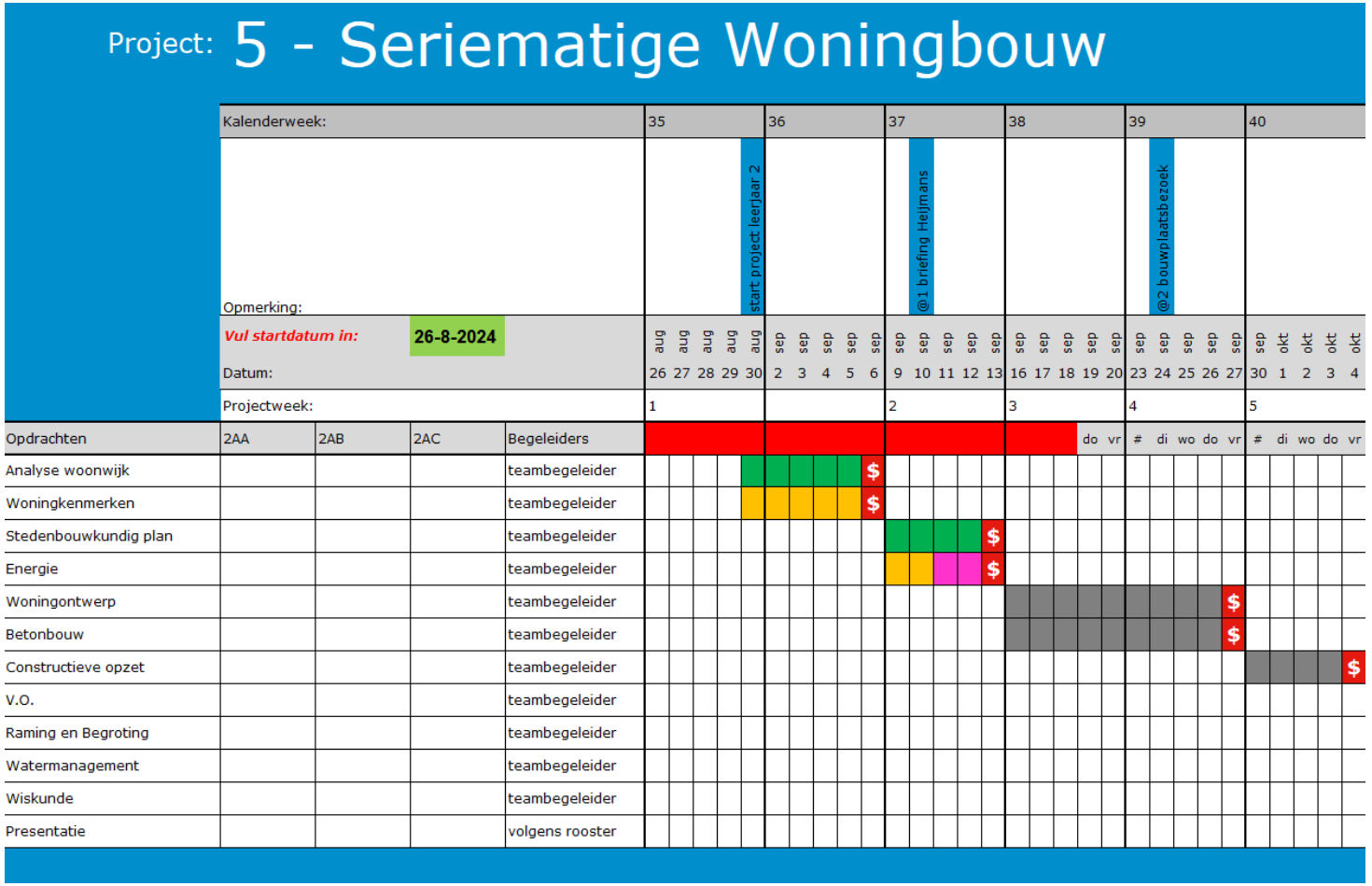

KENNISROTONDE
van het NRO

Gedeelde regulatie van het leren

- Samen monitoren
- Samen plannen
- Samen reflecteren
- Samen bijsturen

1) Data verzamelen
2) Terugkijken vanuit de beroepshouding
   - Aanwezigheid
   - Afspraken
   - Samenwerken
   - Initiatief tonen
   - Plannen en organiseren
3) Plan van aanpak
4) In gesprek met de begeleider

Rubric

Leerdoelen biologie periode 2 Onderwerp Cellen en weefsel / plantenweefsel en celcyclus

Naam student:
Klas:

Dit heeft nog aandacht nodig:	Succescriteria kennis/vaardigheden	Dit gaat al goed:
	Ik kan a.d.h.v de informatiesheets de verschillen tussen mono- en dicotyleplanten benoemen en de onderdelen realistisch tekenen. Ook kan ik de verschillende fasen van celcyclus herkennen en realistisch tekenen.	

Wat zijn mijn **leerdoelen** voor deze les en welke **leerstrategie(ën)** zet ik in?

Hoe zit ik er nu bij?

☹ of 😐: Hoe ga ik mijzelf motiveren?

☺: Hoe houd ik dit zo?

Monitoren:

Hoe ga ik tijdens het werken checken of ik goed op weg ben?

Kan ik de leerdoelen opdelen in kleinere **supdoelen**?

Hoe zorg ik ervoor dat ik zo min mogelijk **afgeleid** word?

Bijschaven:

Als het niet lekker loopt pas ik mijn planning aan

Prioriteren:

zet de leer en subdoelen op volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk

Ga ik **alleen** aan de slag of ga ik **samenwerken**?

Evalueren:

Heeft mijn planning gewerkt? Wat ging goed, wat kon beter en wat ga ik de volgende keer anders doen?

Hoeveel **tijd** denk ik per leerdoel nodig te hebben?

Welke **hulpbronnen** ga ik inzetten?

Welke **leerstrategieën** gingen echt lekker? Deze voeg ik toe aan mijn persona

Poll: Bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor zelfregulerend leren?

De docent, want informatieoverdracht door de docent is het belangrijkst: 9%

Het team, want docenten dienen dit gezamenlijk op te pakken: 86%

De student, want het gaat om diens leerproces: 6%

KENNISROTONDE
van het NRO

Wat maakt professionalisering effectief?

- Vergroten **kennis en inzichten**.
- Opdoen van **helpende technieken**, zoals instructie, praktische ondersteuning, modelleren, feedback, herhaling om tot nieuw praktijkhandelen te komen.
- **Concrete acties** plannen, aanmoedigen, herhalen en evalueren om deze in te bedden in **dagelijkse routine**.

Samen onderzoekend werken (1)

1. Formeer een **ontwerpteam** (4-10 p) rond een gedeeld, weerbarstig praktijkvraagstuk (in dit geval gerelateerd aan ZRL)

2. Verhelder dit **vraagstuk** vanuit verschillende perspectieven

3. **Doel** bepalen; concreet observeer- of uitvraagbaar (leerling)gedrag

Samen onderzoekend werken (2)

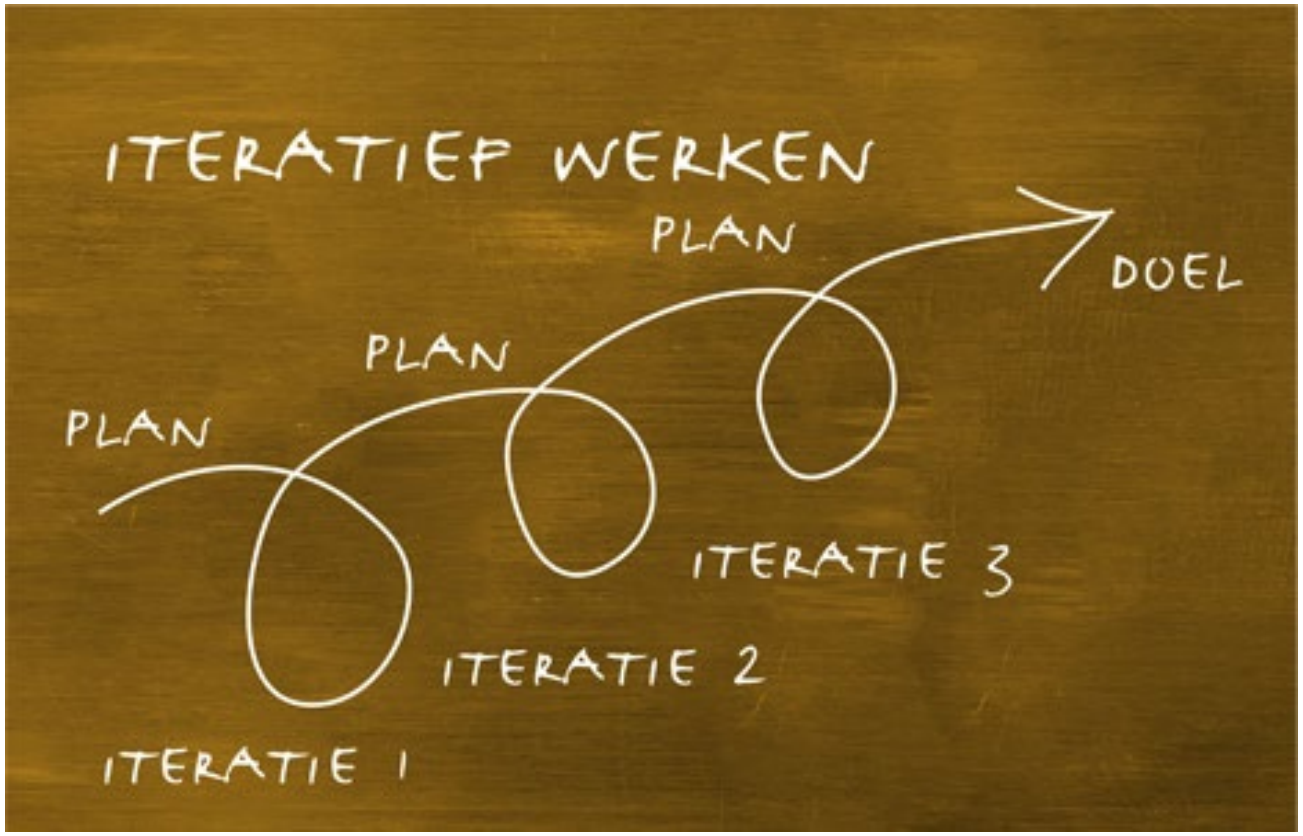
4. Ontwerp ‘evidence informed’ een (pedagogisch-didactische) **aanpak/(set aan)interventie(s)**

5. Ontwerp een **evaluatiemethode**, liefst ‘ecologisch valide’

Samen onderzoekend werken (3)

6. Maak korte **cirkeltjes** van: uitproberen in de les, evalueren, bijstellen

Samen onderzoekend werken (4)

7. **Reflecteer** op het geleerde, zowel ten aanzien van ZRL als SOW
8. Bevorder **doorwerking** naar en **verduurzaming** in het team, door participatie, ervaringsleren en leiderschap

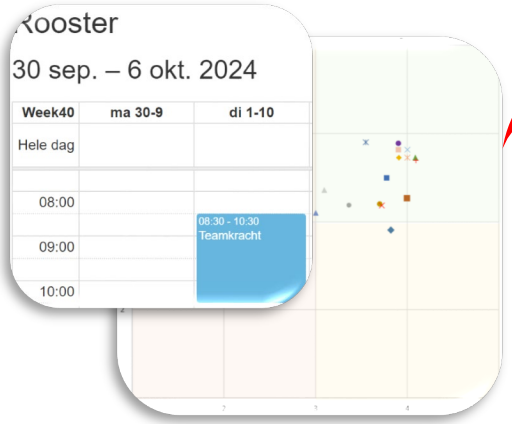
AMBITIE

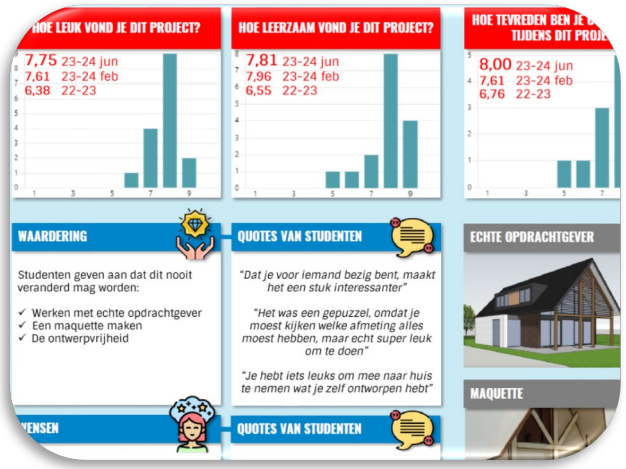
Nieuwsgierige studenten die met plezier hun eigen pad kiezen binnen en buiten het vakgebied.

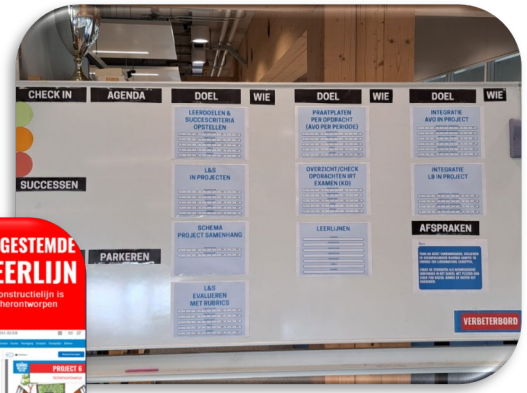
LEERLINGGERICHT VERBETERDOEL

De studenten begrijpen wat ze te doen hebben en waarom voor projectperiode 4.

“ELKE DAG SAMEN EEN BEETJE BETER”

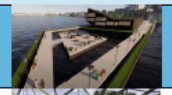
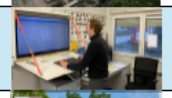

Jaar 4	4 wk			Gereedmaken examendossier
	17 wk			Afstudeerstage
	17 wk			Afstudeerproject
Jaar 3	10 wk		9	Herbestemming
	10 wk		8	Tiny House
	10 wk			2e Technische stage
	10 wk			
Jaar 2	10 wk		7	Utiliteitsbouw
	10 wk		6	Woon-werkwoning
	10 wk			1e Technische stage
	10 wk		5	Seriematige woningbouw & Multidisciplinair project
Jaar 1	10 wk		4	Masterchef
	5 wk		3	Jaren '30 woning
	5 wk			Oriënterende stage
	10 wk		2	De grote verbouwing
	10 wk		1	My Space

CONTEXT

PROJECTONDERWIJS
MET LEVENSECHTE CASUSSEN VAN 10 WEKEN
MET ECHTE OPDRACHTGEVERS

COÖPERATIEF LEREN
IN DIVERSE GROEPSGROOTTES

FORMATIEF EVALUEREN
GERICHT OP KWALITEIT ÉN BEROEPSHOUDING
MET BEHULP VAN LEERDOELEN EN SUCCESCRITERIA

Antwoord op gestelde vragen (1)

KENNISROTONDE van het NRO

Door Patrick Sins

Is het aan de docent om alle gereedschappen aan te reiken, dat de student zelf onderzoekt welke bruikbaar is?

Door het geven van een expliciete instructie - als laaghangend fruit bij het bevorderen van ZRL - geef je studenten de kans om de toepassing bij je 'af te kijken'. Dit geldt voor studenten die gereedschappen niet tot hun beschikking hebben. Zij zijn gebaat bij een expliciete instructie. Gereedschappen die studenten reeds tot hun beschikking hebben, hoef je niet expliciet te onderwijzen. Verwijzen naar een gereedschap, prompten, vragen stellen of het bieden van hulpmiddelen (logboek, portfolio) kan een student op weg helpen.

Zou de student dit ook eigenhandig eigen kunnen maken? Zonder aanwezigheid van een docent? Bijvoorbeeld met een leermiddel?

Check eerst of studenten een gereedschap of strategie tot hun beschikking hebben (in hun rugzak hebben zitten). Is dat het geval, dan bieden leermiddelen studenten de mogelijkheid om goed op weg te geraken. Anders eerst de strategie ondertitelen en zichtbaar maken (dat wil zeggen expliciete instructie).

Het expliciet aanleren van zelfregulerend leren vraagt dus ook veel van de reflecterende vaardigheden van een student, deze lijkt dus voorwaardelijk te zijn. Is dit dan ook een van de 1e stappen die je kan/moet zetten?

De reflectie (het denkproces) wordt door de docent allereerst hardop gemodelleerd zodat de student dit uiteindelijk zelf kan 'nadoen’.

Antwoord op gestelde vragen (2)

KENNISROTONDE
van het NRO

Wat zijn de raakvlakken tussen het concept van zelfregulerend leren en de loopbaancompetenties? Kan er een brug worden gebouwd en hoe zou dit kunnen? Denk aan de LOB-competentie, loopbaansturing (dus kunnen aangeven wat je wilt leren en waarom) of netwerken (wie heb ik nodig om mij te helpen bij...)?

Ik denk dat strategieën voor ZRL ondersteunend zijn aan competenties die nodig zijn voor het oriënteren, navolgen en bijhouden van iemands loopbaan.

Gezien de leeftijdscategorie van de startende mbo'er en de ontwikkeling van het brein, prefrontale cortex, die m.i. juist nodig is voor de metacognitie: hoe train en coach je de studenten daarin en daarbij, wil je de rugzak verder vullen?

Precies door strategieën voor ZRL (ook metacognitie); het voordoen en voorleven voor studenten. Vooral voor die studenten die het extra hard nodig hebben, lijkt een expliciete instructie bij te dragen aan het bevorderen van ZRL (zie Sins, 2023).

Hoe werkt dit bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeften, zoals autisme?

Onderzoek van Karen Harris heeft zich bijv. gericht op kinderen die slecht lezen en deze blijken het meest profijt te hebben van een aanpak die de onderzoekers hebben ontwikkeld voor het bevorderen van ZRL strategieën tijdens het schrijven (expliciete instructie is hier een onderdeel van). Verder ben ik niet op de hoogte van studies naar ZRL bij kinderen met andere ondersteuningsbehoeften.

Antwoord op gestelde vragen (3)

KENNISROTONDE
van het NRO

Welke eerste concrete stappen kan een team nemen om te starten met ZRL?

Onderzoeken welke gereedschappen studenten wel/niet tot hun beschikking hebben en de eigen denkwijzen over het bevorderen van ZRL onderzoeken.

Als we kijken naar interventies om het zelfregulerend leren te bevorderen is het dan ook aan te bevelen om te investeren op de metacognitie? Of is het juist slim om bijvoorbeeld op gedragsstrategieën te interveniëren?

Think big start small - eerst focussen op strategieën die nog niet in de rugzak van de student zitten, in alle lessen aanbieden (team effort zodat studenten samenhang en transfer ervaren) en dan langzaamaan ook andere strategieën betrekken.

Hoe zet je ZRL in bij flexibel onderwijs? En als de docent niet altijd zichtbaar is. Hoe verkrijgt de studenten deze zelfstandig of is dit niet mogelijk?

Door de toepassing van strategieën bij elkaar expliciet voor te doen, het bieden van kennisclips, etc.

Antwoord op gestelde vragen (4)

KENNISROTONDE
van het NRO

Het lijkt erop dat studenten steeds meer prestatiegericht zijn en geen behoefte lijken te hebben aan tussentijdse reflectie / feedback. Ook lijken ze weinig besef te hebben van de gevraagde kwaliteit. Welke invloed heeft de coronaperiode gehad op de ontwikkeling van studenten?

Ook voor de gevraagde kwaliteit (zoals beoordelingscriteria) geldt dat dit ondertiteld zou moeten worden voor studenten, zodat ze weten waarop, waarom en hoe ze worden beoordeeld. Corona heeft eraan bijgedragen dat er minder mogelijkheden waren voor het direct ondersteunen van zelfregulerend leren.

Over de impact van covid op het hoger onderwijs zijn diverse studies verschenen, zie: Khan, M.A. COVID-19's Impact on Higher Education: A Rapid Review of Early Reactive Literature. Educ. Sci. 2021, 11, 421. https://doi.org/10.3390/educsci11080421

Hoe verhoudt het leren van zelfregulatie zich tot het mogen en leren maken van fouten?

Leren en mogen maken van fouten is een onderdeel van ZRL.

Is er een lijst van alle gereedschappen beschikbaar in de literatuur?

Tip: het boek Zelfregulerend leren. Hoe? Zo! van Sins, 2023 en Peeters, J. (2022). Lannoo Campus.

Webinar zelfregulerend leren in het mbo

Bedankt voor je aandacht!

KENNISROTONDE
van het NRO

samen onderwijs versterken
NRO